

ראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

מיצ"ב התשס"ז

מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית

נתונים ראשוניים

י"ח בכסלו התשס"ח 28 בנובמבר 2007

מדדי יעילות ושירות האמ"ה

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 1

תוכן העניינים

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 2

הקדמה

ההיבחות במבחני המיצ"ב

ההישגים במבחני המיצ"ב

איתור פערים

דוברי עברית וערבית; בנות ובנים; רקע חברתי-כלכלי

אקלים בית ספרי וסביבה פדגוגית

אקלים בית ספרי וסביבה פדגוגית לפי דיווחי תלמידים

אקלים בית ספרי וסביבה פדגוגית לפי דיווחי מורים

הערות לסיכום

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 3

הקדמה

• חינוך לערכים

• הקניית כלים לתלמידים למיצוי
הפוטנציאל בתחום הלימודי

• צמצום פערים לימודיים וחינוכיים
בין המגזרים השונים בחברה

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

ראמ"ה

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

מדידה בשיחות הלמידה

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 5

התכלית והחזון של ראמ"ה

■ ראמ"ה מאמינה כי תהליכי מדידה והערכה אפקטיביים מסייעים לשיפור החינוך:

□ באיתור פערים בין הרצוי למצוי

□ בשאיפה לשיפור מתמיד

□ בקידום מצוינות

□ בטיפול בתלמידים בעלי צרכים מיוחדים ובקידום אוכלוסיות חלשות

■ מדידה והערכה הם אמצעי ולא מטרה

■ ראמ"ה פועלת להטמעת תפיסה של "מדידה בשירות הלמידה"

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

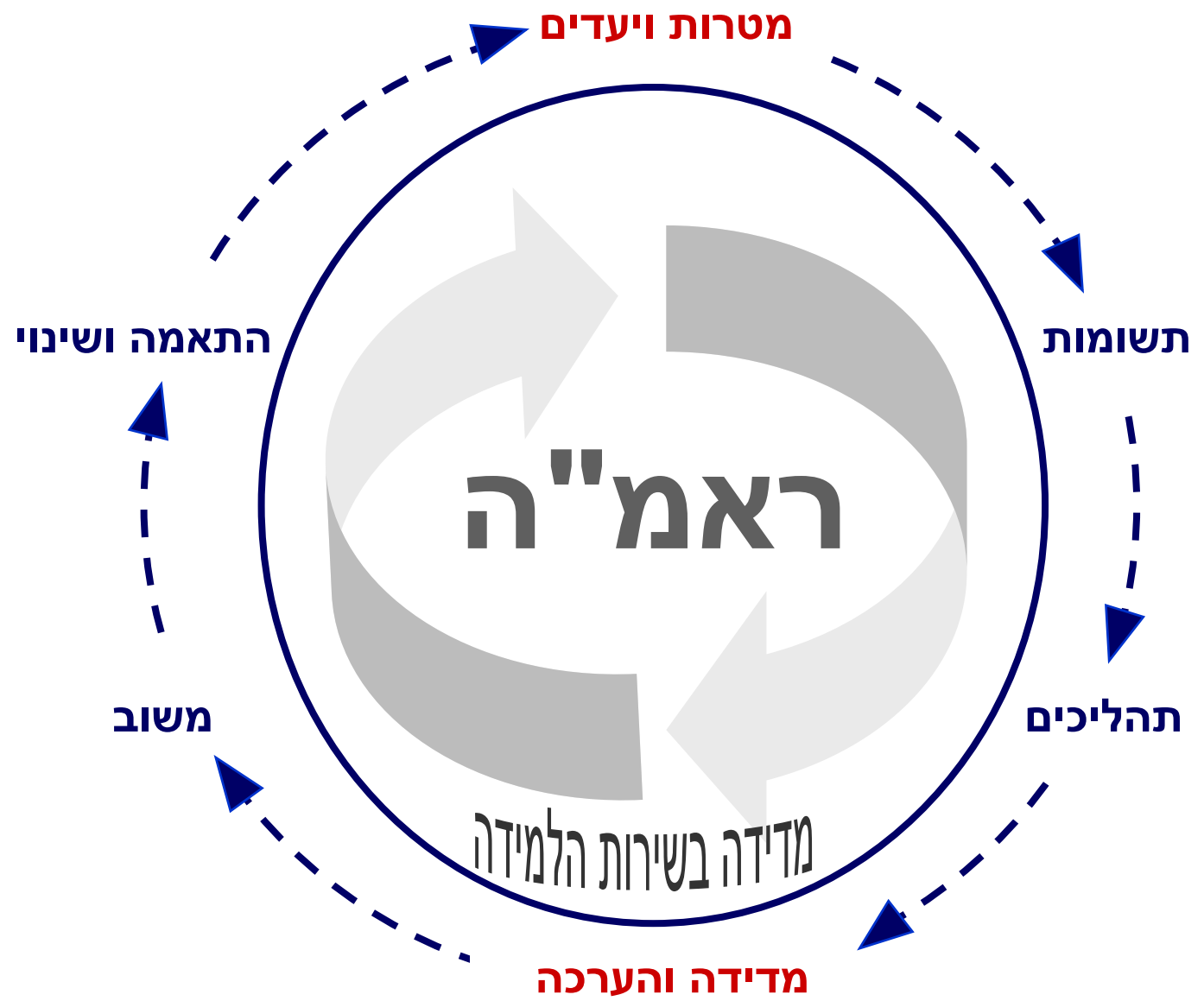
רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 6

מיצ"ב התשס"ז

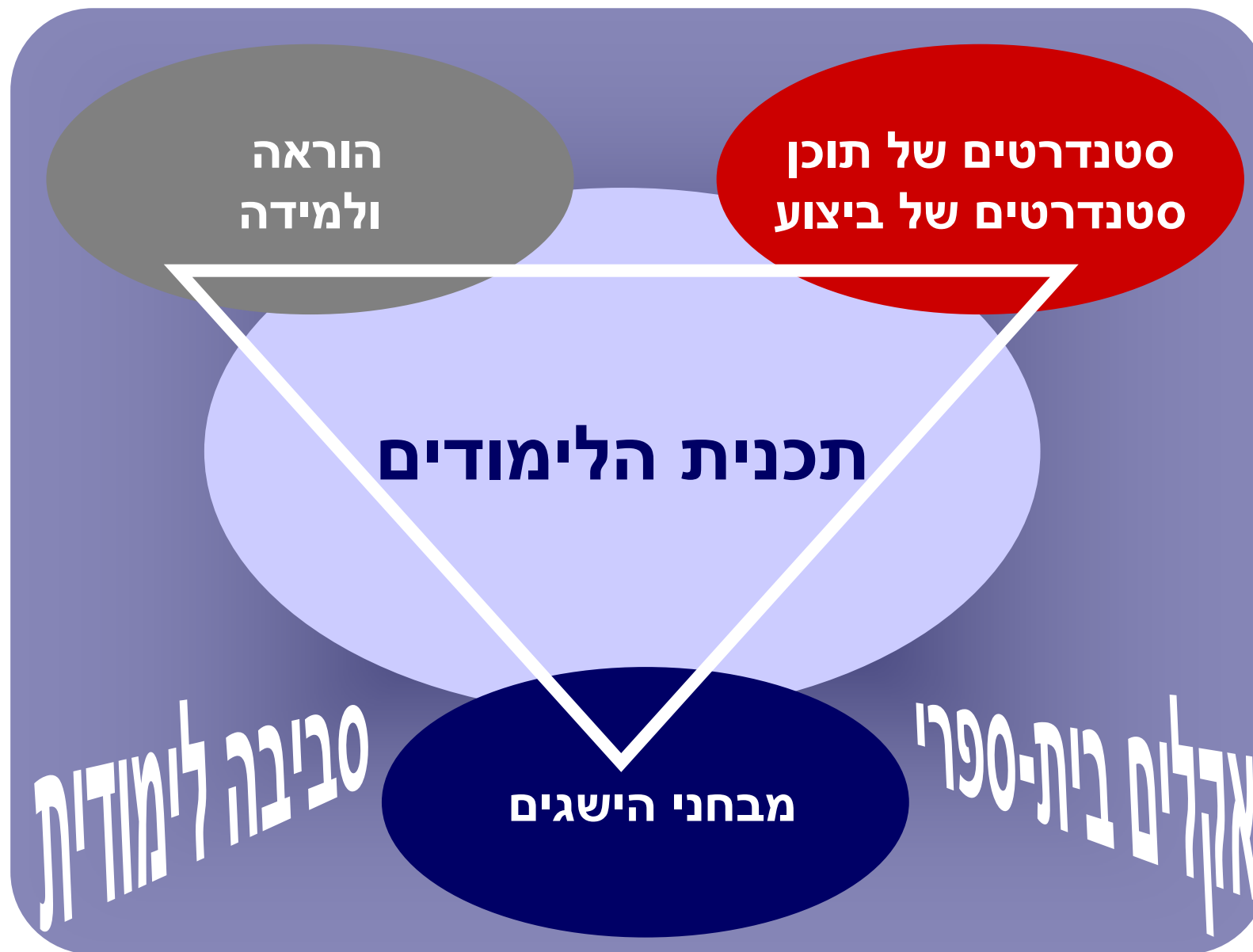
- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 7

הלימה בין מרכיבי היסוד של מערכת הלמידה

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 8

מחזוריות מיצ"ב חיצוני ופנימי – מתכונת חדשה

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 9

מחזוריות המיצ"ב החיצוני והמיצ"ב הפנימי, לפי אשכולות בתי-ספר ושנות לימוד

תש"ע	תשס"ט	תשס"ח	תשס"ז	תחום דעת	אשכול בתי-ספר
פנימי	פנימי	פנימי	חיצוני	מדע וטכנולוגיה	א
פנימי	פנימי	פנימי	חיצוני	אנגלית	
פנימי	חיצוני	פנימי	פנימי	מתמטיקה	
פנימי	חיצוני	פנימי	פנימי	שפת-אם	
פנימי	פנימי	חיצוני	פנימי	מדע וטכנולוגיה	ב
פנימי	פנימי	חיצוני	פנימי	אנגלית	
חיצוני	פנימי	פנימי	פנימי	מתמטיקה	
חיצוני	פנימי	פנימי	פנימי	שפת-אם	
פנימי	חיצוני	פנימי	פנימי	מדע וטכנולוגיה	ג
פנימי	חיצוני	פנימי	פנימי	אנגלית	
פנימי	פנימי	פנימי	חיצוני	מתמטיקה	
פנימי	פנימי	פנימי	חיצוני	שפת-אם	
חיצוני	פנימי	פנימי	פנימי	מדע וטכנולוגיה	ד
חיצוני	פנימי	פנימי	פנימי	אנגלית	
פנימי	פנימי	חיצוני	פנימי	מתמטיקה	
פנימי	פנימי	חיצוני	פנימי	שפת-אם	

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 10

ההיבחות במבחני המיצ"ב

נבחנים בכלל בתיה"ס ובכיתות ב' ו-ה'

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 11

סה"כ הנבחנים במבחני המיצ"ב

מספר התלמידים שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר בתיה"ס שנבחנו	דרגת כיתה	המגזר
80,040	3164	937	ב'+ה'+ח'	כלל בתיה"ס

לוח 1 : מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב ושיעורם (באחוזים) בשכבות ב' ו-ה'

שיעור התלמידים שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	שיעור בתיה"ס שנבחנו	מספר בתיה"ס שנבחנו	דרגת כיתה	המגזר
92%	16,280	637	97%	296	ב'	דוברי עברית
90%	29,590	1255	99%	571	ה'	
93%	11,804	427	98%	185	ה'	דוברי ערבית
91%	41,394	1682	98%	756	ה'	כלל בתיה"ס
91%	57,674	2319	98%	766	ב' + ה'	

• שיעור השתתפות בתי הספר והנבחנים בכיתה ה' הוא גבוה

נבחנים בכיתות ח' – 50% בלבד

לוח 2 : מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב ושיעורים (באחוזים) בקרב תלמידי כיתות ח'

המגזר	דרגת כיתה	מספר בתיה"ס שנבחנו	שיעור בתיה"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
דוברי עברית	ח'	208	69%	610	15,818	85%
דוברי ערבית	ח'	77	75%	235	6,548	83%
כלל בתיה"ס	ח'	285	71%	845	22,366	84%

- בשל השביתות והעיצומים של ארגון המורים - שיעור בתי הספר שהשתתפו במיצ"ב לכיתות ח' ושיעור התלמידים בכיתות ח' שנבחנו (מקרב בתי ספר שהשתתפו) היה נמוך.
- בתי הספר שמוריהם חברים בארגון המורים הם גדולים יחסית, מה שגרם לכך שסה"כ שיעור הנבחנים הארצי מתוך כלל התלמידים שהיו אמורים להיבחן בכיתות ח' עמד על כ-50%.
- לפיכך, ההישגים של נבחני כיתות ח' בהתשס"ז אינם מייצגים נאמנה את רמת ההישגים במדינה כולה ולכן לא ידווחו כאן.

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 12

דוחות בית-ספריים

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 13

משרד החינוך
وزارة التربية والتعليم

ראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

מיצ"ב

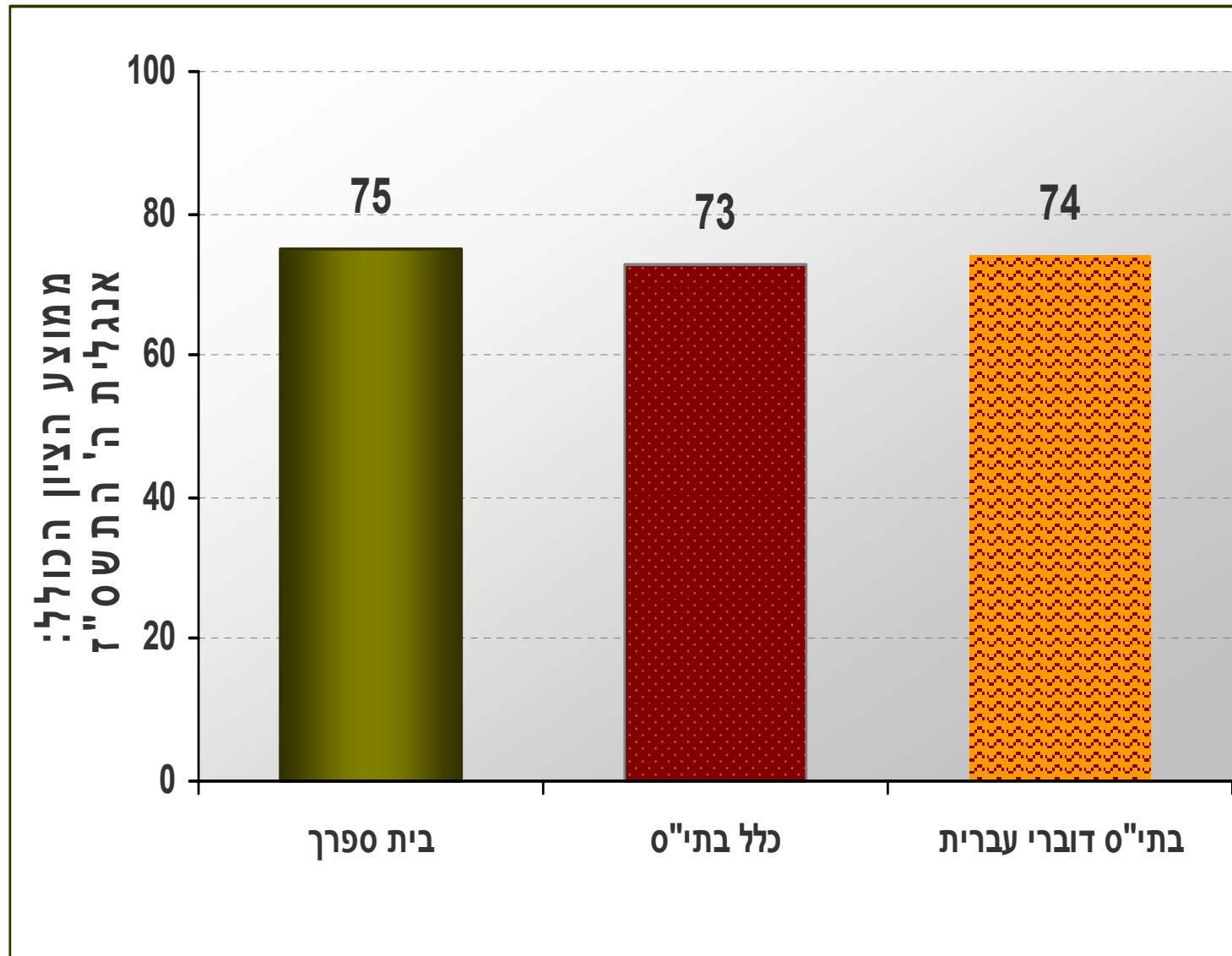
מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית

<input type="text"/>	בית ספר
<input type="text"/>	סמל מוסד
<input type="text"/>	שם יישוב

תמונת בית הספר לשנת הלימודים התשס"ז

חשון התשס"ח, אוקטובר 2007
<http://rama.education.gov.il>

דוגמא: אנגלית כיתה ה' בדוח בית ספרי

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 14

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

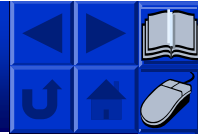

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 15

ההישגים במבחני המיצ"ב

תחומי הדעת ודרגות הכיתה במיצ"ב

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

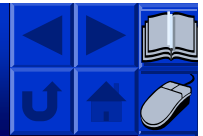
רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 16

מבחני ההישגים במיצ"ב נועדו לבחון באיזו מידה עומדים תלמידי בית הספר היסודי ותלמידי חטיבת הביניים ברמת הדרישות המצופה על פי תכנית הלימודים:

- **בארבעת מקצועות הליבה:** מדע וטכנולוגיה, אנגלית, שפת אם (עברית/ערבית), ומתמטיקה
- **ובשתי דרגות כיתה:** ה' ו-ח'.
- בעברית כשפת-אם נערכה בחינה גם **בכיתה ב'** (הבחינה בערבית לכיתה ב' נערכה במסגרת תוכנית החומש).

עיתוי המבחנים וחוסר היכולת להשוותם לשנים קודמות

מיצ"ב התשס"ז

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך
© 2007 # 17

■ בשנים הקודמות נערכו מבחני המיצ"ב בשליש הראשון של שנה"ל והקיפו את חומר הלימוד של דרגת הכיתה הקודמת

■ בהתשס"ז נערכו המבחנים לקראת סוף שנת הלימודים, והקיפו חומר שנלמד עד לאותה נקודת זמן (כלומר דרגת כיתה אחת מעל שנים קודמות)

■ לפיכך, חשוב להדגיש שאין כל משמעות להשוואה בין נתוני התשס"ז לנתוני שנים קודמות, וזאת בשל:

□ השוני בחומר הלימוד הנכלל בבחינות

□ השוני בדרגות הקושי של המבחנים בשנים השונות

□ היעדר כיוול בסולמות הציונים

■ מסיבות אלו גם איננו מציגים להלן נתונים משנים קודמות

■ בהמשך יוצגו נתונים על התפלגות ציוני הנבחנים בכל תחום דעת (כללי ובנפרד למגזר דוברי עברית ודוברי ערבית)

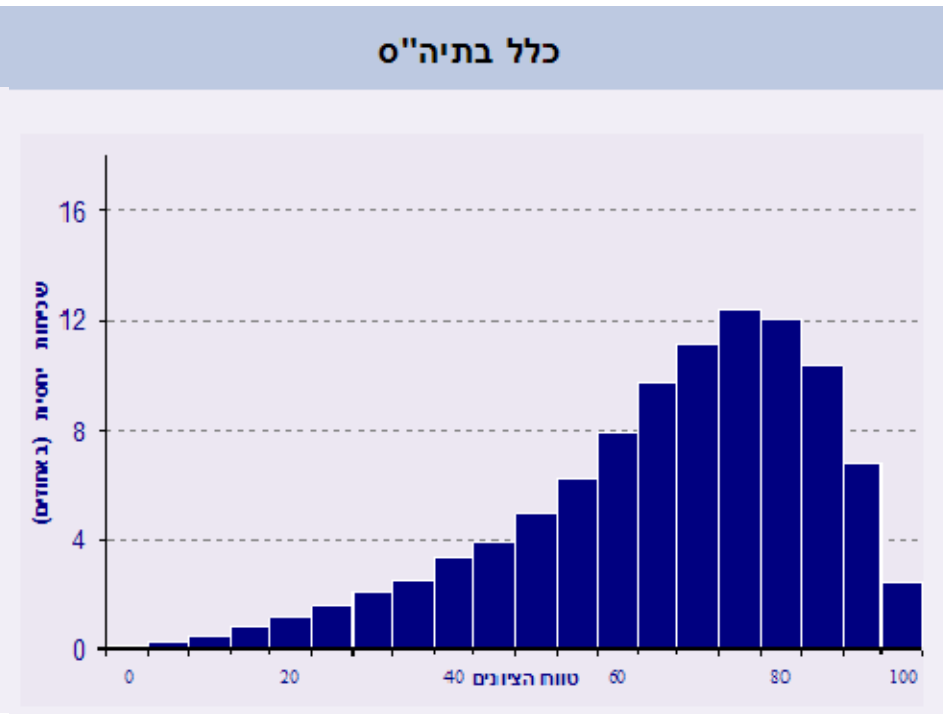
המבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ה'

מיצ"ב התשס"ז

תמונה כללית			
ס"ת	ממוצע	N	
18.4	68.8	18,594	כלל בתיה"ס
15.6	72.5	13,116	דוברי עברית
21.4	60.0	5,478	דוברי ערבית

מס' הנבחנים (N), הציון הממוצע, וסטיית התקן (ס"ת), בקרב כלל בתיה"ס ובקרב מגזרי השפה

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

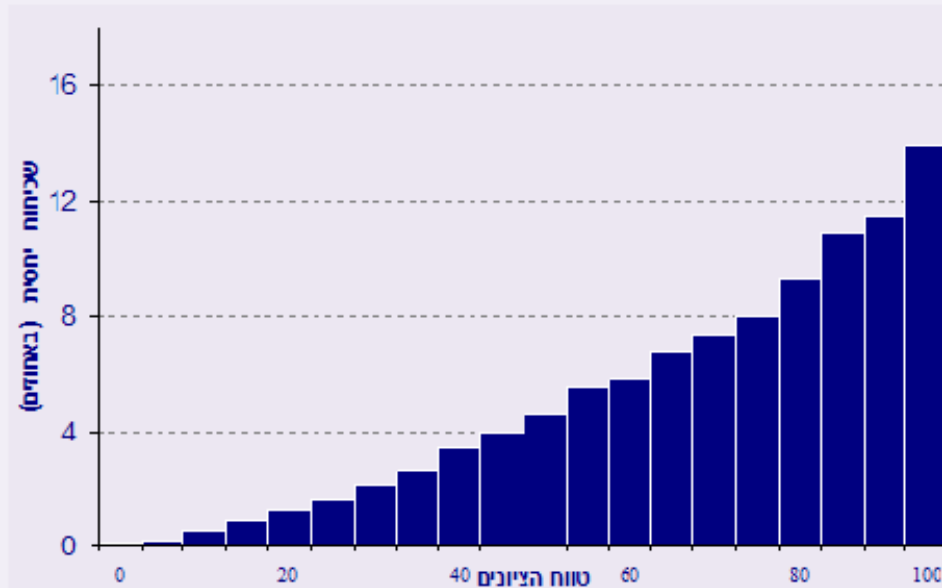
המבחן באנגלית לכיתות ה'

תמונה כללית			
ס"ת	ממוצע	N	
21.3	72.5	18,442	כלל בתי"ס
20.8	74.2	12,911	דוברי עברית
21.9	68.6	5,531	דוברי ערבית

מס' הנבחנים (N), הציון הממוצע, וסטיית התקן (ס"ת), בקרב כלל בתי"ס ובקרב מגזרי השפה

כלל בתי"ס

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

דוברי ערבית

דוברי עברית

- הישגים גבוהים בשני המגזרים
- פער קטן יחסית (כ-1/4 סטיית תקן) – הנמוך ביותר

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

המבחן במתמטיקה לכיתות ה'

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

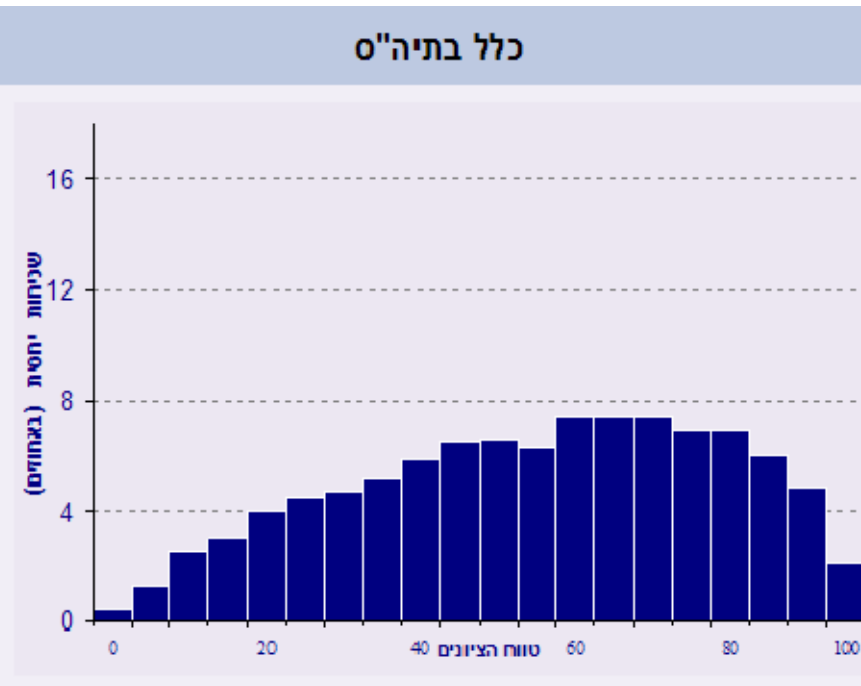

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 20

תמונה כללית			
ס"ת	ממוצע	N	
23.4	56.9	19,725	כלל בתי"ס
22.1	61.3	14,117	דוברי עברית
23.2	45.9	5,608	דוברי ערבית

מס' הנבחנים (N), הציון הממוצע, וסטיית התקן (ס"ת), בקרב כלל בתי"ס ובקרב מגזרי השפה

המבחן בעברית לכיתות ב'

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

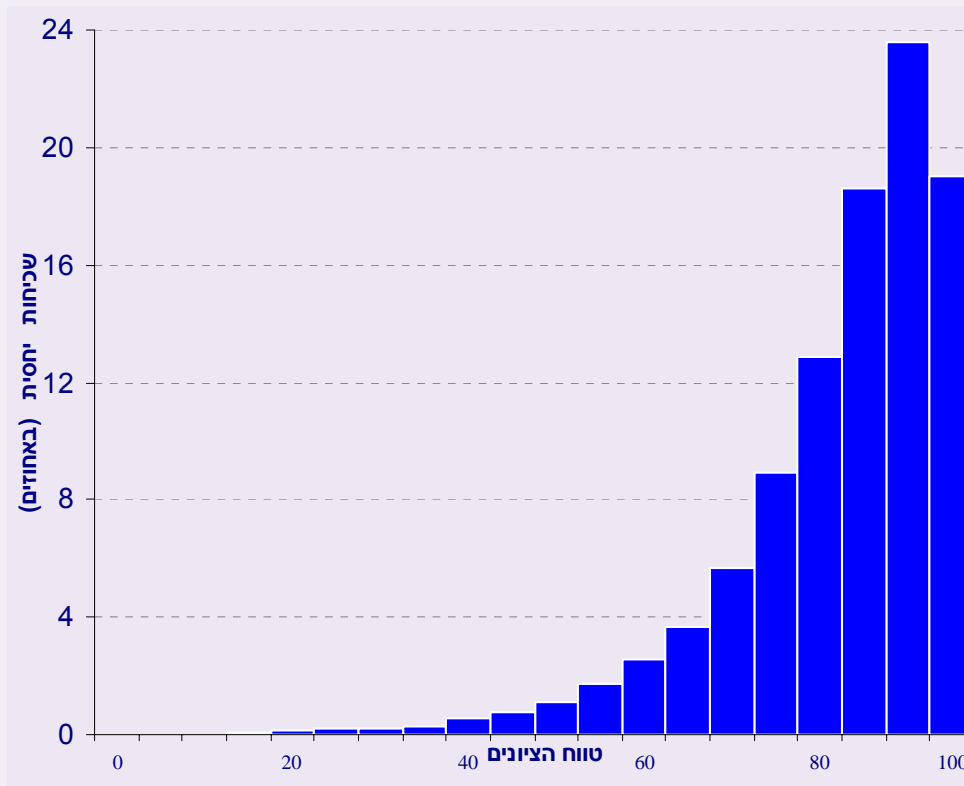
הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 21

דוברי עברית

תמונה כללית

ס"ת	ממוצע	N	
12.4	85.0	15,210	דוברי עברית
מס' הנבחים (N), הציון הממוצע, וסטיית התקן (ס"ת) בקרב דוברי עברית			
<i>למשאל</i>			
<ul style="list-style-type: none"> במקצוע שפת האם עברית קבוצת בתי"ס דוברי עברית כוללת למעשה את כלל תלמידי בתי הספר שנבחנו במבחן זה ועל כן מובאים נתוני קבוצה זו בלבד. תלמידי כיתות ב' במגזר דוברי הערבית נבחנו במקצוע ערבית במסגרת תוכנית החומש בראשית השנה. 			

• מרבית התלמידים עמדו בהצלחה במבחן הבודק מיומנויות קריאה בסיסיות ומיומנויות כתיבה והבעה

המבחן בעברית לכיתות ה'

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

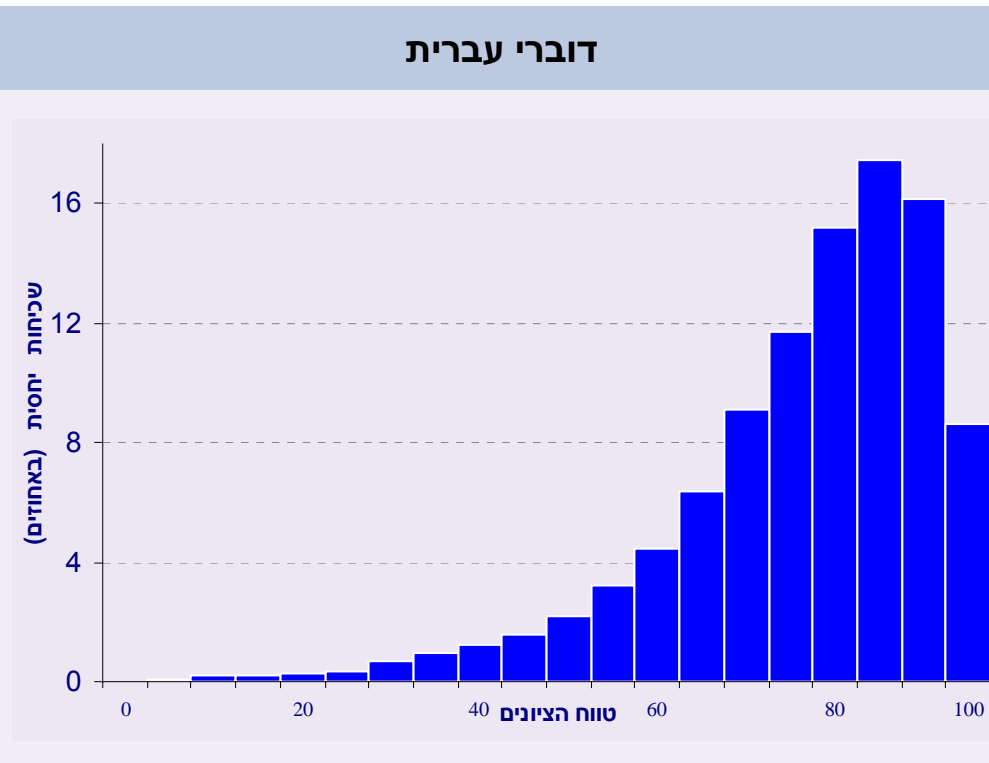
הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 22

תמונה כללית			
ס"ת	ממוצע	N	
15.1	79.0	13,873	דוברי עברית
מס' הנבחים (N), הציון הממוצע, וסטיית התקן (ס"ת), בקרב דוברי עברית			
<i>למשאל</i>			
<p>במקצוע שפת האם עברית קבוצת בתי"ס דוברי עברית כוללת את כלל תלמידי בתי הספר שנבחנו במבחן זה ועל כן מובאים נתוני קבוצה זו בלבד.</p>			

- מרבית התלמידים עמדו בהצלחה במבחן
- פיזור הציונים קטן יחסית

המבחן בערבית לכיתות ה'

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

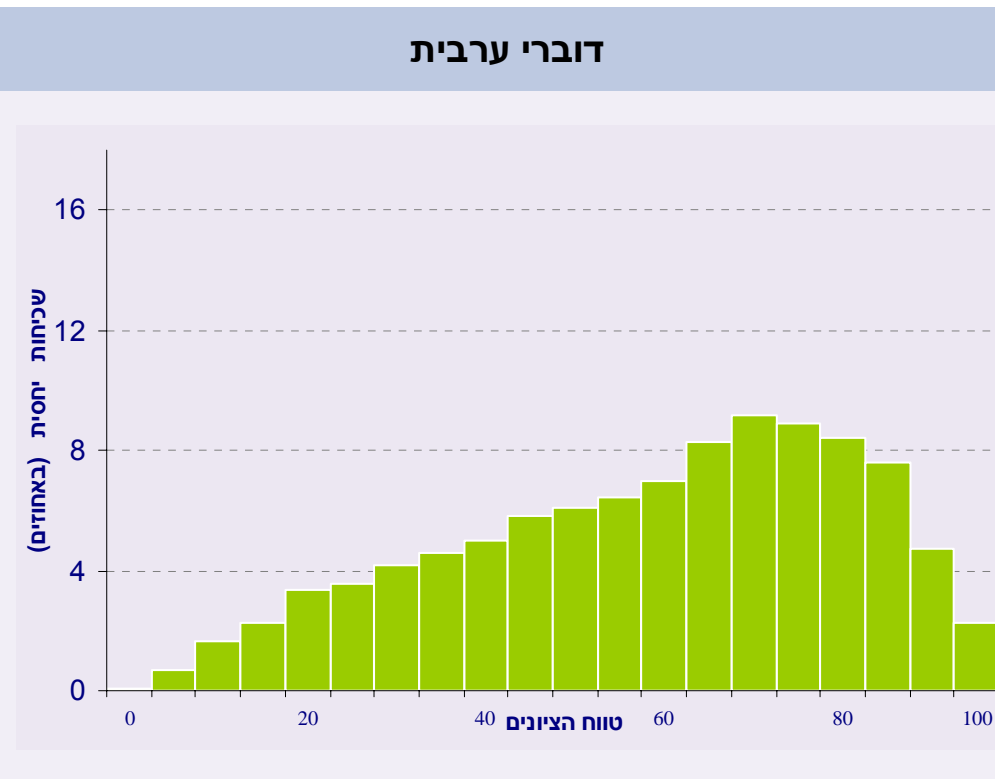
הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 23

תמונה כללית			
ס"ת	ממוצע	N	
22.2	60.9	5,592	דוברי ערבית
מס' הנבחים (N), הציון הממוצע, וסטיית התקן (ס"ת), בקרב דוברי ערבית			
<i>תמונת אף</i>			
במקצוע שפת האם ער בית קבוצת בתי"ס דוברי ערבית כוללת את כלל תלמידי בתי הספר שנבחנו במבחן זה ועל כן מובאים נתוני קבוצה זו בלבד.			

- ההישגים בממוצע בינוניים עד נמוכים, יחסית לרמה המצופה
- פיזור הציונים גדול יחסית

איתור פערים:

מגזר דוברי עברית ודוברי ערבית

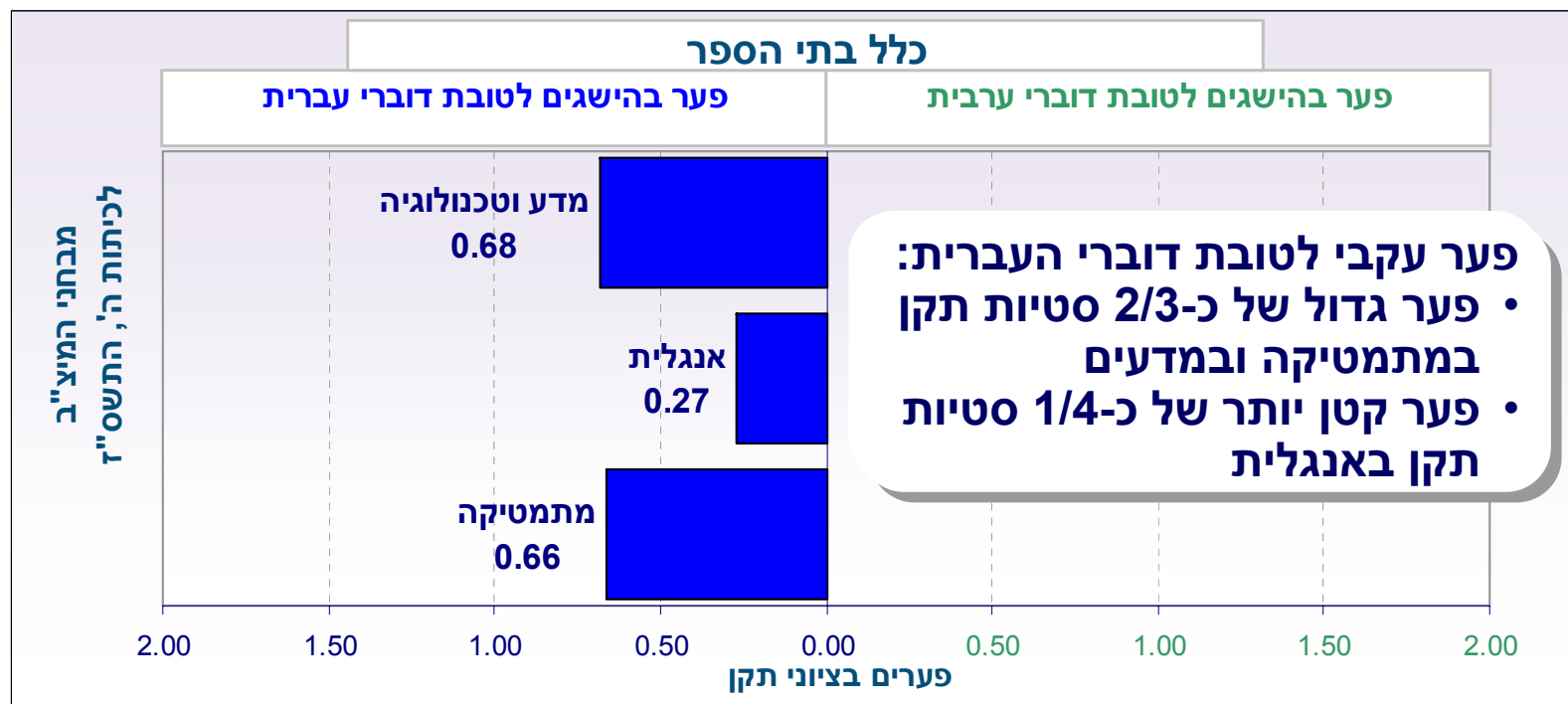
בנות ובנים

רקע חברתי-כלכלי

פערים (בציוני תקן) בהישגי תלמידים דוברי עברית ודוברי ערבית בכיתות ה'

מיצ"ב התשס"ז

פער בין דוברי עברית וערבית*	הפער בציוני תקן	דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל בתי"ס			כלל בתי"ס המקצוע
		ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
0.68	12.5	21.4	80.0	5,478	15.6	72.5	13,116	18.4	88.8	18,594	מדע וטכנולוגיה
0.27	5.6	21.9	88.6	5,531	20.8	74.2	12,911	21.3	72.5	18,442	אנגלית
0.66	15.4	23.2	45.9	5,888	22.1	61.3	14,117	23.4	58.9	19,725	מתמטיקה

לצורך החשבון הופחתו הציונים של דוברי ערבית מן הציונים של דוברי עברית

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

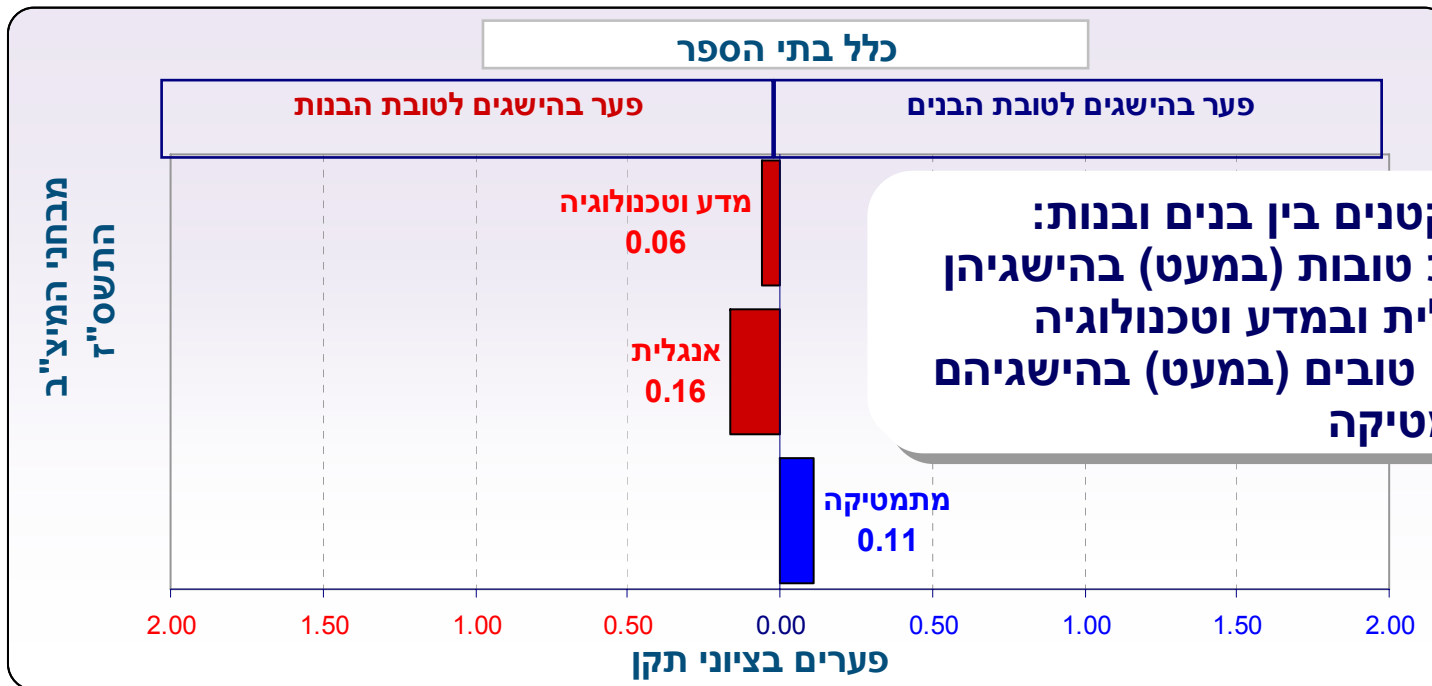

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

פערים (בציוני תקן) בהישגי בנים ובנות בכלל בתי הספר

מיצ"ב התשס"ז

פערים קטנים בין בנים ובנות:

- הבנות טובות (במעט) בהישגיהן באנגלית ובמדע וטכנולוגיה
- הבנים טובים (במעט) בהישגיהם במתמטיקה

- הקדמה
- היבחנות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

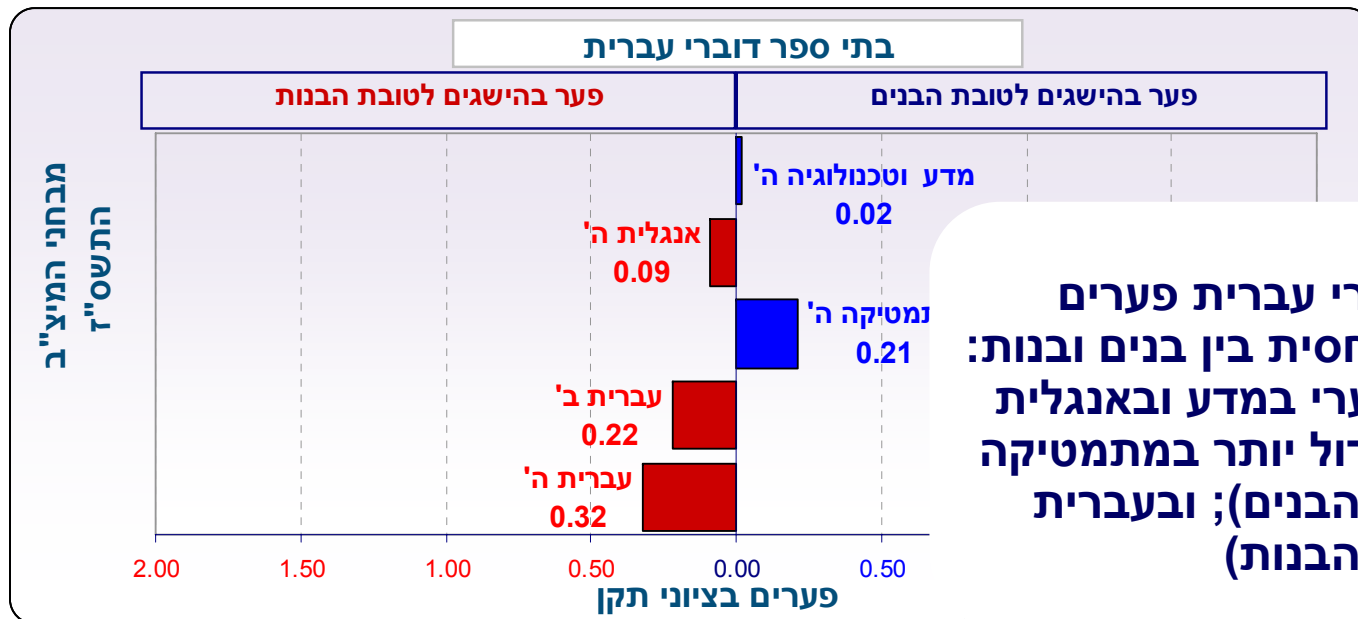
פערים בין בנות ובנים*	בנים			בנות			כלל התלמידים**			כלל בתי"ס המקצוע	
	הפער בציוני תקן	הפער בנקודות	הפער	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		ס"ת
0.06	1.1	19	68	9,046	18	69	9,527	18	69	18,594	מדע וטכנולוגיה
0.16	3.4	22	71	8,992	20	74	9,417	21	73	18,442	אנגלית
-0.11	-2.5	24	58	9,637	23	56	10,074	23	57	19,725	מתמטיקה

לצורך החישוב הפחתנו ממוצי הבנים ממוצי הבנות. למספר קטן של תלמידים חסר נתון המספר ועל כן מוצגיהם אינם נכללים במוצי הבנים והבנות ממוצי הפערים לעיל.

פערים (בציוני תקן) בהישגי בנים ובנות בבתי"ס דוברי עברית

מיצ"ב התשס"ז

בקרב דוברי עברית פערים קטנים יחסית בין בנים ובנות: פער מזערי במדע ובאנגלית הפער גדול יותר במתמטיקה (לטובת הבנים); ובעברית (לטובת הבנות)

פערים בין בנות ובנים* הפער הפער בציוני תקן בנקודות	בנים			בנות			כלל התלמידים			דוברי עברית המקצוע
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
-0.02	15.8	72.6	6,448	15.4	72.3	6,660	15.6	72.4	13,116	מדע וטכנולוגיה
0.09	21.6	73.3	6,359	20.1	75.1	6,534	20.8	74.2	12,911	אנגלית
-0.21	22.0	63.6	6,944	21.8	59.0	7,169	22.1	61.3	14,117	מתמטיקה
0.22	13.2	83.5	7,467	11.6	86.2	7,743	12.5	84.9	15,210	עברית כיתות ב'
0.32	15.8	76.5	6,788	14.0	81.4	7,083	15.1	79.0	13,873	עברית כיתות ה'

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

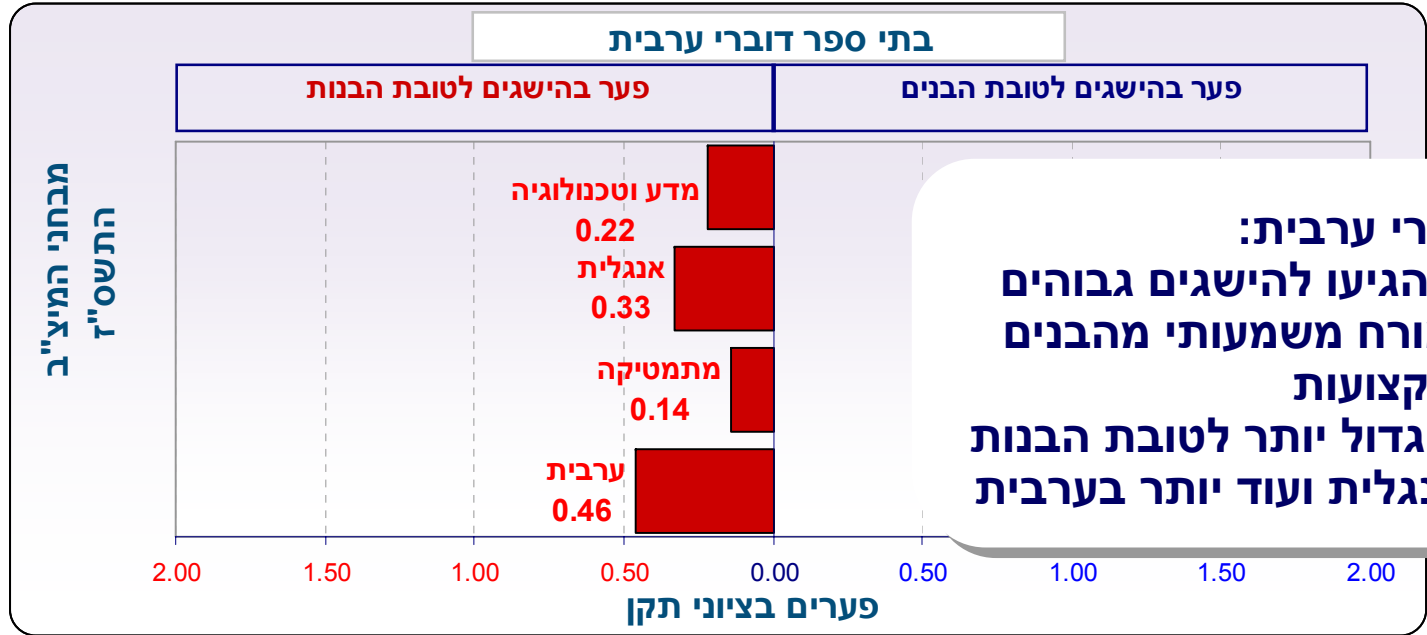
רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 27

פערים (בציוני תקן) בהישגי בנים ובנות בבתי"ס דוברי ערבית

מיצ"ב התשס"ז

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

פער בין בנות ובנים*	פער הפער בנקודות בציוני תקן	בנים			בנות			כלל התלמידים			דוברי ערבית
		ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
0.22	4.8	22.0	57.5	2,598	20.6	62.3	2,867	21.4	60.0	5,478	מדע וטכנולוגיה
0.33	7.3	22.7	64.8	2,633	20.6	72.1	2,883	21.9	68.6	5,531	אנגלית
0.14	3.2	23.5	44.2	2,693	22.7	47.4	2,905	23.2	45.9	5,608	מתמטיקה
0.46	10.3	23.0	55.5	2,683	20.3	65.8	2,893	22.2	60.9	5,592	ערבית

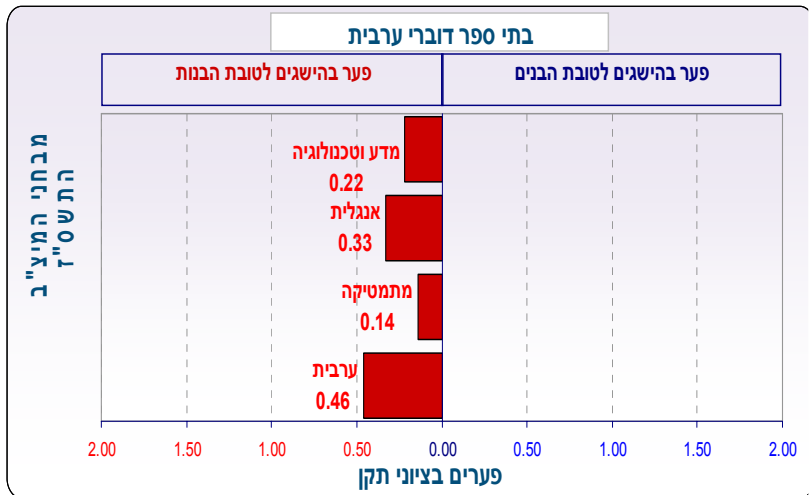
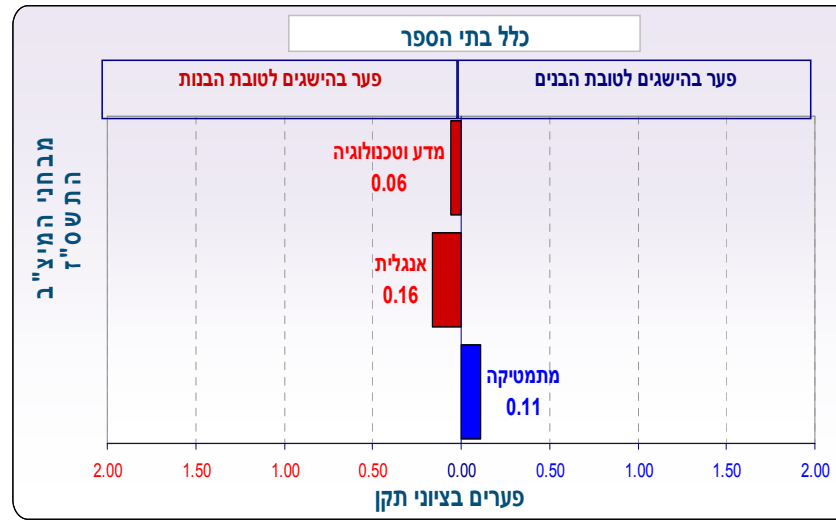
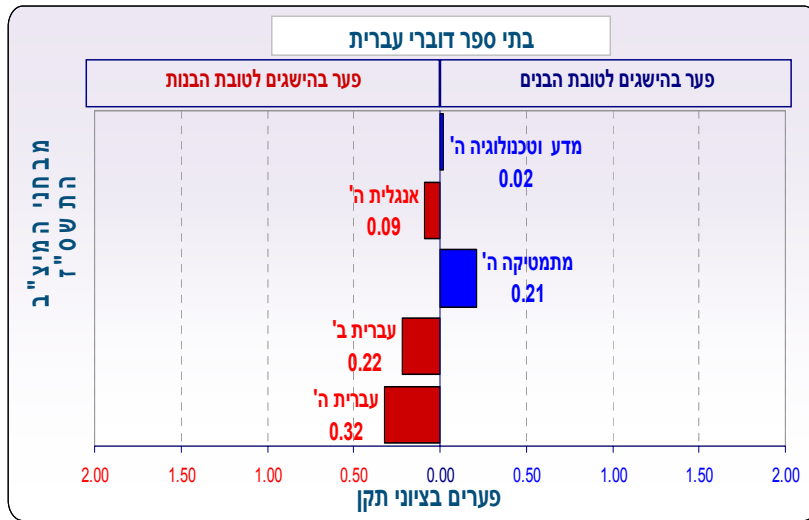
פערים בהישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב - סיכום

מיצ"ב התשס"ז

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

ראמ"ה
רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך
© 2007 # 29

ברמה הארצית הפערים בין בנות לבנים הם קטנים יחסית ובתחומים מסוימים זניחים. עם זאת, כאשר בוחנים כל מגזר שפה בנפרד מתקבלים דפוסים שונים של פערים:

* **במגזר דוברי העברית:** הבנות הגיעו להישגים גבוהים יותר בממוצע מהבנים בכ-1/5 עד 1/3 ס"ת במבחני השפה (כיתה ב' וכיתה ה') ובאנגלית, ואילו הבנים הגיעו להישגים גבוהים מהבנות במתמטיקה בכ-1/5 ס"ת. במדע וטכנולוגיה אין למעשה הבדלים בין המינים.

* **במגזר דוברי הערבית:** הבנות הגיעו להישגים גבוהים יותר באורח משמעותי מהבנים בכל המקצועות.

* **בשני המגזרים,** נשמר הסדר בין המקצועות (מבחינת הפערים בין המינים, גודלם וכיוונם): שפת אם, ואחריה אנגלית, לאחר מכן, מדע וטכנולוגיה ולבסוף מתמטיקה.

הישגים ממוצעים לפי רקע חברתי-כלכלי של התלמידים

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחנות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

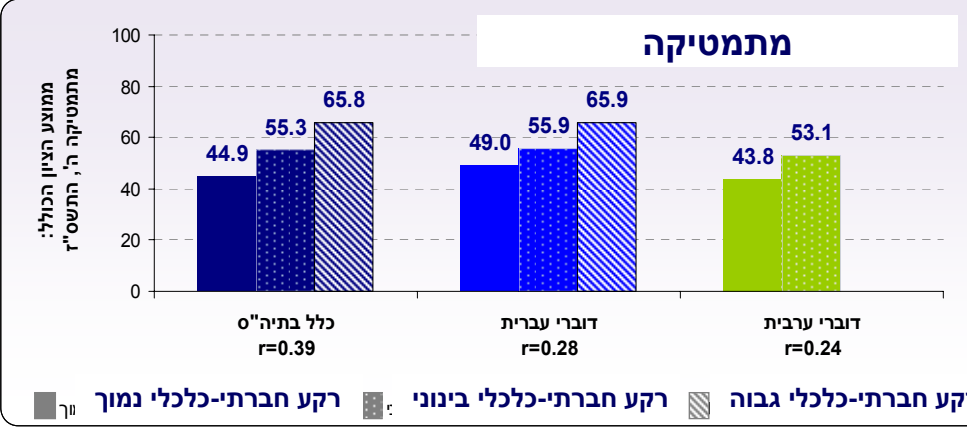
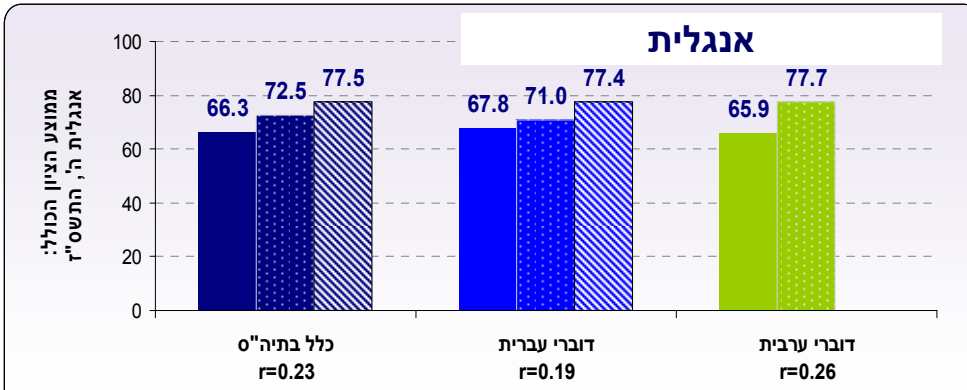
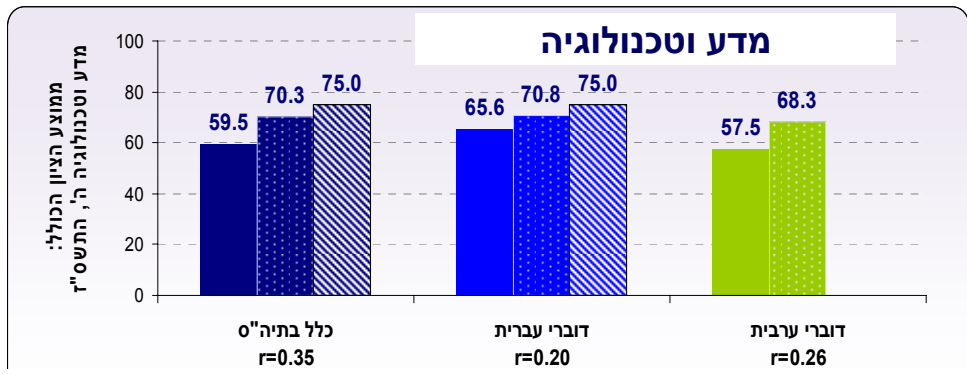
דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

- קיים קשר בין הרמה החברתית-כלכלית לבין הישגיהם הלימודיים של התלמידים בכיתות ה', בשני המגזרים, דוברי העברית ודוברי הערבית (המתאם נע בין 0.19 ל-0.39).

- בקרב דוברי עברית:** בכל אחד ממקצועות המיצ"ב, התלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה מגיעים להישגים גבוהים משל עמיתיהם מרקע חברתי-כלכלי בינוני (על פי רוב כ-1/3 ס"ת, למעט במתמטיקה כ-1/2 ס"ת). כמו כן, הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני עולים על אלו של עמיתיהם מרקע נמוך (על פי רוב כ-1/3 ס"ת, למעט באנגלית כ-1/7 ס"ת).

- במגזר הערבי:** הפער בין הישגי התלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין אלו מרקע נמוך הנו גדול מאשר הפער המקביל במגזר דוברי העברית (כ-1/2 ס"ת).

רקע חברתי-כלכלי נמוך
 רקע חברתי-כלכלי בינוני
 רקע חברתי-כלכלי גבוה

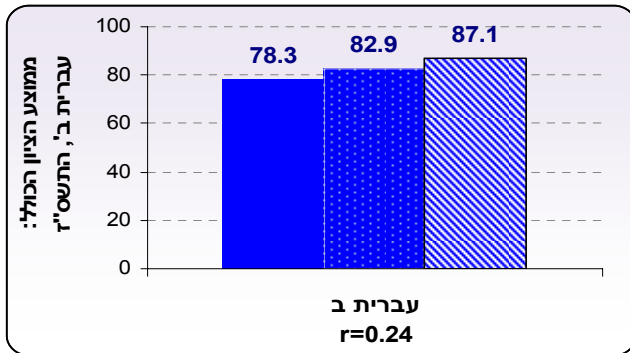
הישגים ממוצעים בשפת אם לפי רקע חברתי-כלכלי של התלמידים

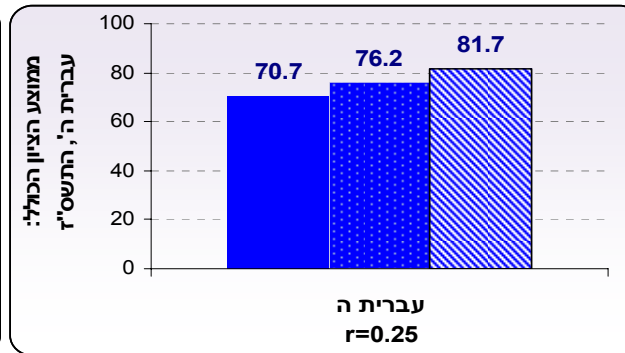
מיצ"ב התשס"ז

תרשים 1: ממוצע הציונים לפי הרקע החברתי-כלכלי של כל תלמיד

מבחן בעברית לכיתות ב'

מבחן בעברית לכיתות ה'

■ תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך ■ תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני ■ תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה

בשפת אם
עברית נמצאו
פערים כבר
מכיתה ב'

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

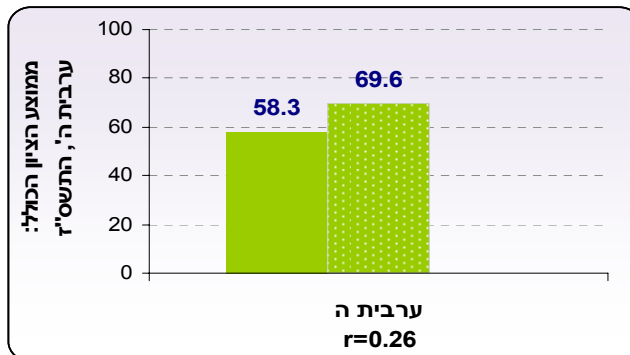
הערות לסיכום

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 31

תרשים 2: ממוצע הציונים במבחן בערבית לכיתות ה', לפי הרקע החברתי-כלכלי של כל תלמיד

■ תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך ■ תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני ■ תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה

* בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה במגזר דוברי ערבית נתוניהם אינם מוצגים בתרשי

גם בשפת אם
ערבית הפערים
קיימים כבר
מכיתה ב'

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 32

אקלים וסביבה פדגוגית

על שאלוני האקלים והסביבה הפדגוגית

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 33

- ממצאי האקלים והסביבה הפדגוגית במיצ"ב נועדו לספק לבית הספר תמונה העולה משאלונים שהועברו **לתלמידים** (כל השכבות ה'-ט') ומראיונות שנערכו עם **המורים**
- השאלונים עודכנו והורחבו השנה כדי שיהיה אפשר להפיק מהם מידע מקיף ורלוונטי על המימדים החשובים בתחום זה
- מימדים אלה מבוססים על מספר מקורות:
 - תובנות שעלו בקבוצות מיקוד עם מורים ומנהלים
 - דיונים עם הגורמים הממונים במטה משרד החינוך
 - היוועצות עם חוקרים מהאקדמיה
 - וסקירה של ספרות עדכנית
- עקב השוני שבין השאלונים השנה לבין השאלונים ששימשו בעבר (בתוכן ובסולם) איננו מציגים בדוח השוואה לנתוני שנים קודמות
- להלן יוצגו נתונים לגבי חלק ממימדי השאלונים. לכל מימד יוצג **מדד מסכם** ופירוט **ההיגדים** ממנו הוא מורכב.

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 34

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

שביעות רצון של התלמידים מבית הספר (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

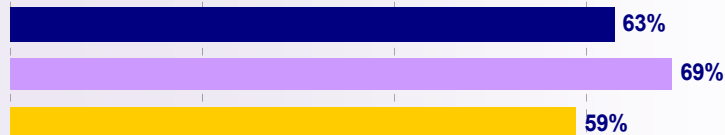
רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 35

0% 20% 40% 60% 80% 100%

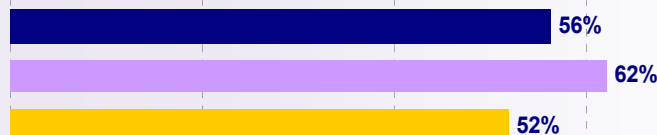
מדד מסכום:

שביעות הרצון של התלמידים מבית הספר

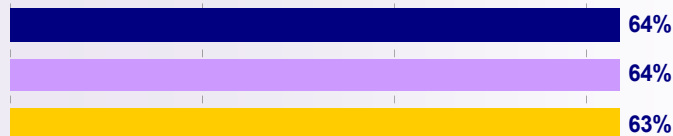

פירוט ההיגדים המרכיבים את המדד המסכום:

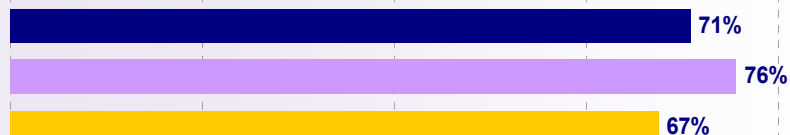
"אני אוהב להיות בבית הספר"

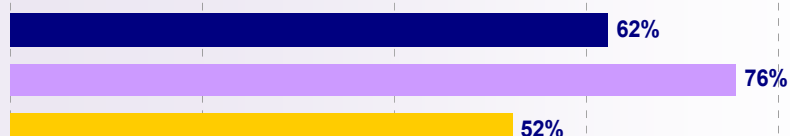
"בכיתה שלי יש אווירה טובה בין התלמידים"

"גם אילו הייתי יכול, לא הייתי עובר לבית ספר אחר" *

"בבית הספר עושים פעולות רבות, כדי שתלמידים יהיה נעים לבוא אליו"

■ כלל התלמידים ■ כיתות ה-ו ■ כיתות ז-ט

- כ-2/3 מהתלמידים מדווחים על שביעות רצון גבוהה מבית הספר.
- תלמידי ה'-ו' דיווחו על שביעות רצון גבוהה יותר מביה"ס בהשוואה לתלמידי ז'-ט' ובעיקר ביחס למאמצי בית הספר ליצור אווירה נעימה.

* היגד זה מופיע בשאלון בניסוח שלילי, ונוסח מחדש לצורך הדיווח באופן חיובי כשאר ההיגדים.

יחסים בין מורים ותלמידים (לפי דיווחי תלמידים)

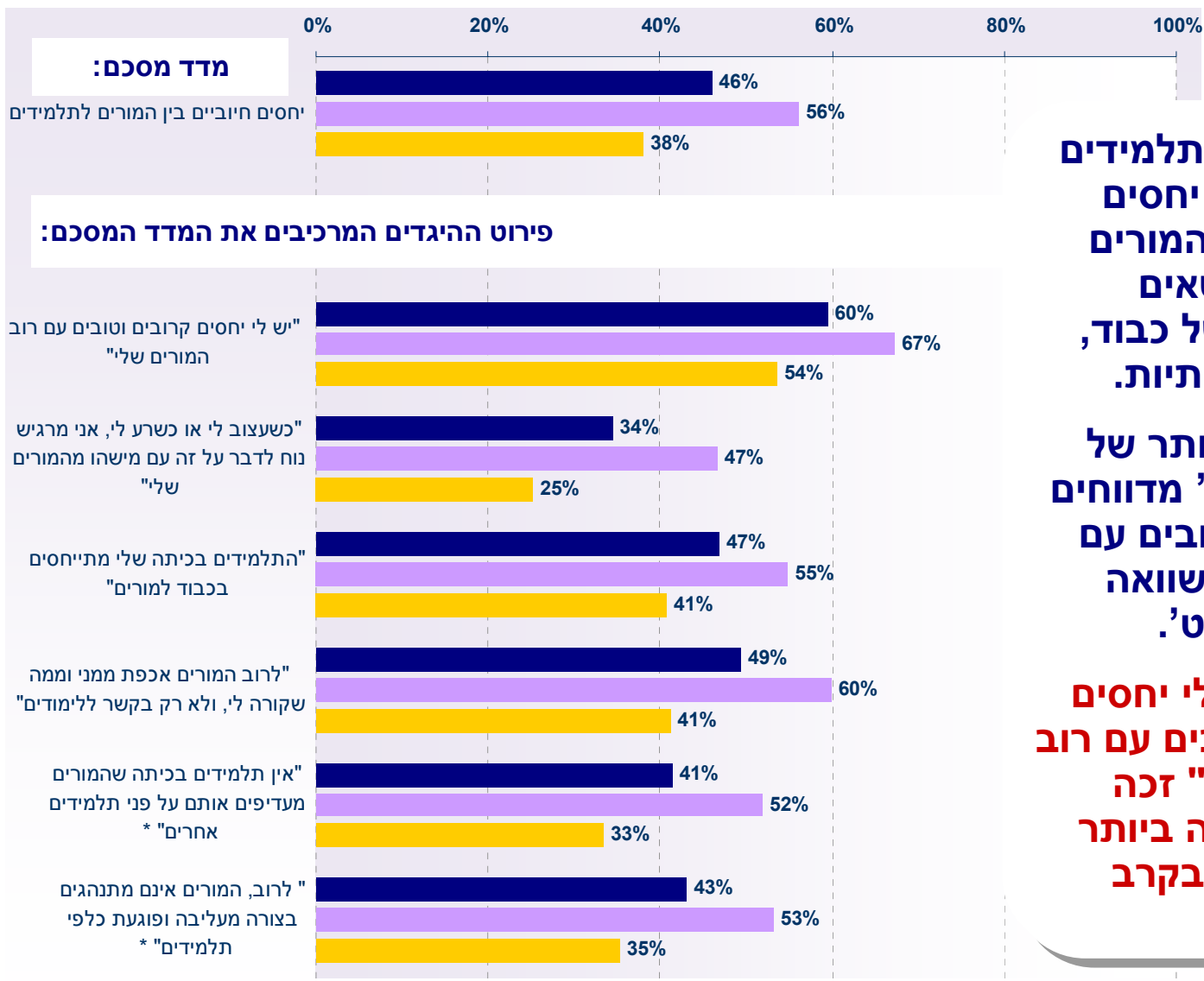
מיצ"ב התשס"ז

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

ראמ"ה

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 36

- **כמחצית מהתלמידים מדווחים על יחסים חיוביים עם המורים כפי שמתבטאים בתחושות של כבוד, קרבה ואכפתיות.**
- **אחוז גבוה יותר של תלמידי ה'ו' מדווחים על יחסים טובים עם המורים, בהשוואה לתלמידי ז-ט.**
- **ההיגד "יש לי יחסים קרובים וטובים עם רוב המורים שלי" זכה לאחוז הגבוה ביותר של הסכמה בקרב התלמידים.**

■ כלל התלמידים ■ כיתות ה-ו ■ כיתות ז-ט

היגד זה מופיע בשאלון בניסוח שלילי, ונוסח מחדש לצורך הדיווח באופן חיובי כשאר ההיגדים.

מעורבות באירועי אלימות (לפי דיווחי תלמידים)

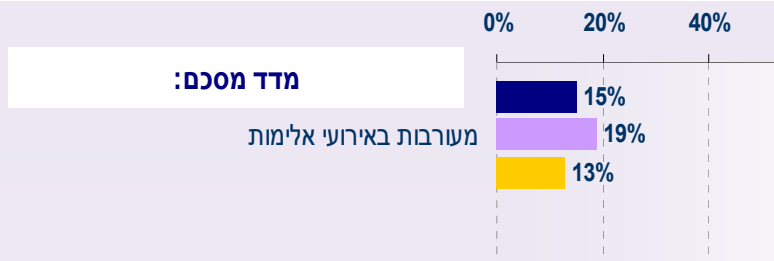
מיצ"ב התשס"ז

- תלמידי ה'ו' מדווחים על מעורבות רבה יותר במקרי אלימות, על סוגיה השונים, מאשר תלמידי ז'-ט'.
- ממוצע שיעורי הדיווח של סוגי האלימות השונים הוא 15%.

שיעור האלימות המדווח ע"י התלמידים משתנה על-פי סוג האלימות:

- כעשירית מהתלמידים מדווחים על אלימות חמורה כמו פגיעה ע"י חפץ, מכות חזקות ואיומים במהלך החודש שקדם להעברת השאלון.
- למעלה משליש מהתלמידים מדווחים כי נחשפו לאלימות פחות חמורה כגון דחיפות.
- כעשירית מדווחים על אלימות עקיפה כגון חרם והפצת שמועות.

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

אלימות ישירה - פירוט ההיגדים המרכיבים את המדד המסכום:

אלימות עקיפה - פירוט ההיגדים המרכיבים את המדד המסכום:

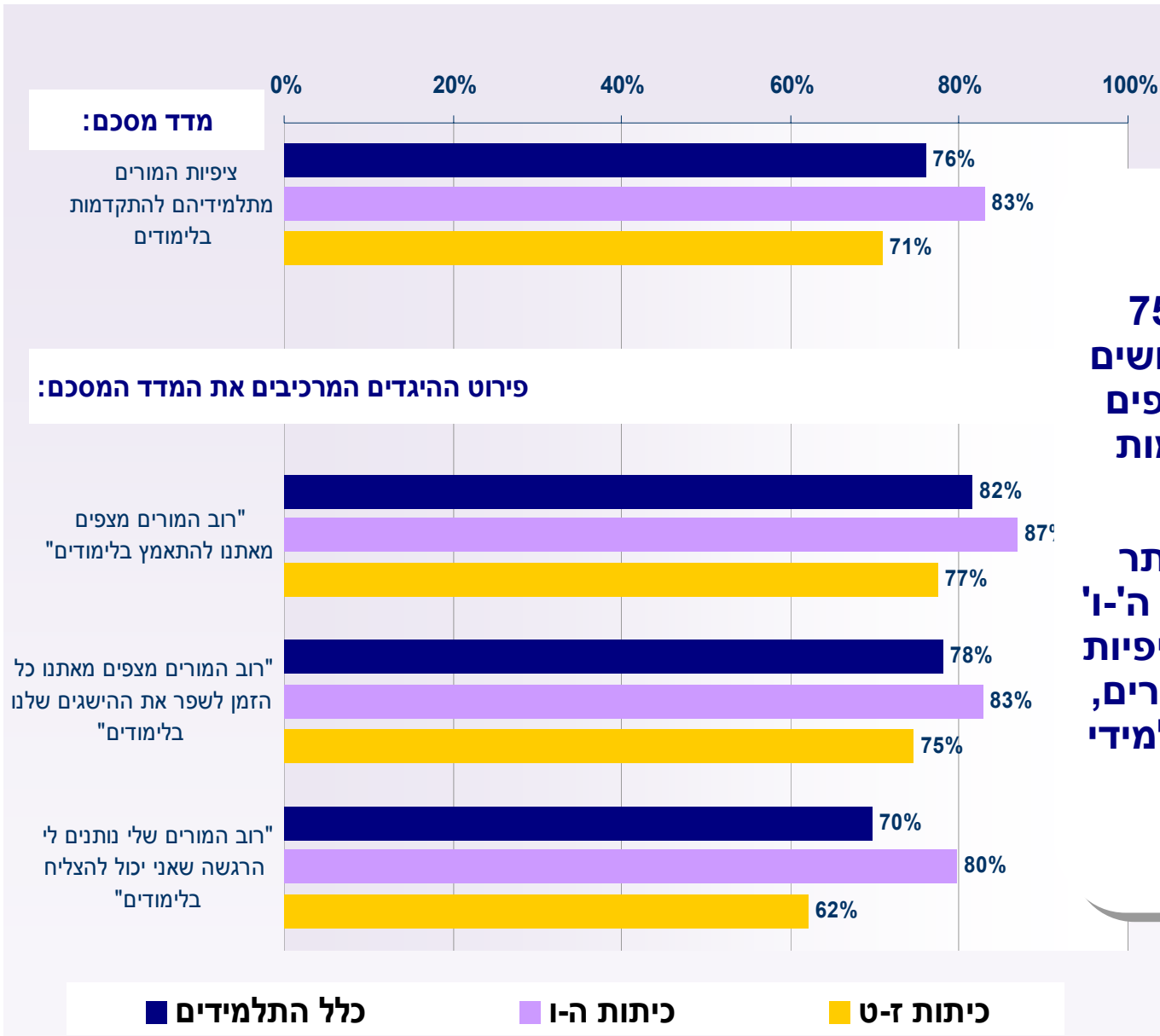
ציפיות המורים מתלמידיהם להתקדמות בלימודים (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ז

- הקדמה
- ההיבחות במיצ"ב
- ההישגים במיצ"ב
- איתור פערים
- אקלים וסביבה פדגוגית
- דיווחי תלמידים
- דיווחי מורים
- הערות לסיכום

 רשות ארצית
 למדידה
 והערכה
 בחינוך
 © 2007 # 38

- למעלה מ- 75% מהתלמידים חשים כי המורים מצפים מהם להתקדמות בלימודים.
- שיעור גבוה יותר מקרב תלמידי ה'ו' מדווחים על ציפיות גבוהות של מורים, בהשוואה לתלמידי ז'ט'.

בדיקת שיעורי הבית על ידי המורים (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

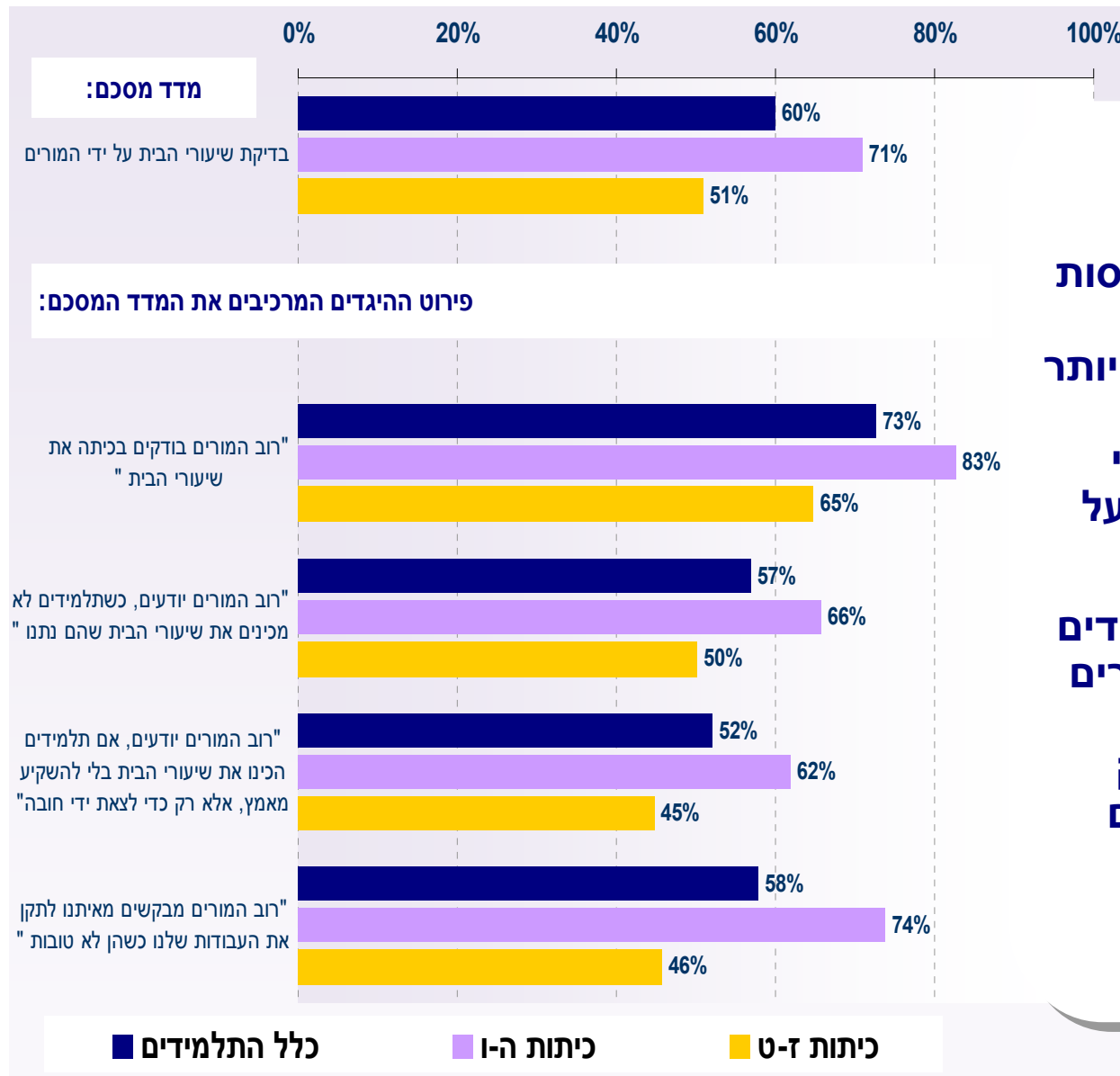
דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 39

- שיעור התלמידים המדווחים על התייחסות רצינית של המורים לשיעורי הבית גבוה יותר בקרב תלמידי ה'ו' מאשר בקרב תלמידי ז-ט' ועומד בסה"כ על כ-60%.

- יותר מ-2/3 מהתלמידים מדווחים כי רוב המורים בודקים בכיתה את שיעורי הבית, אך רק כמחצית מהתלמידים מדווחים כי הבדיקה מעמיקה וקפדנית.

משך הזמן המוקדש לשיעורי בית (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

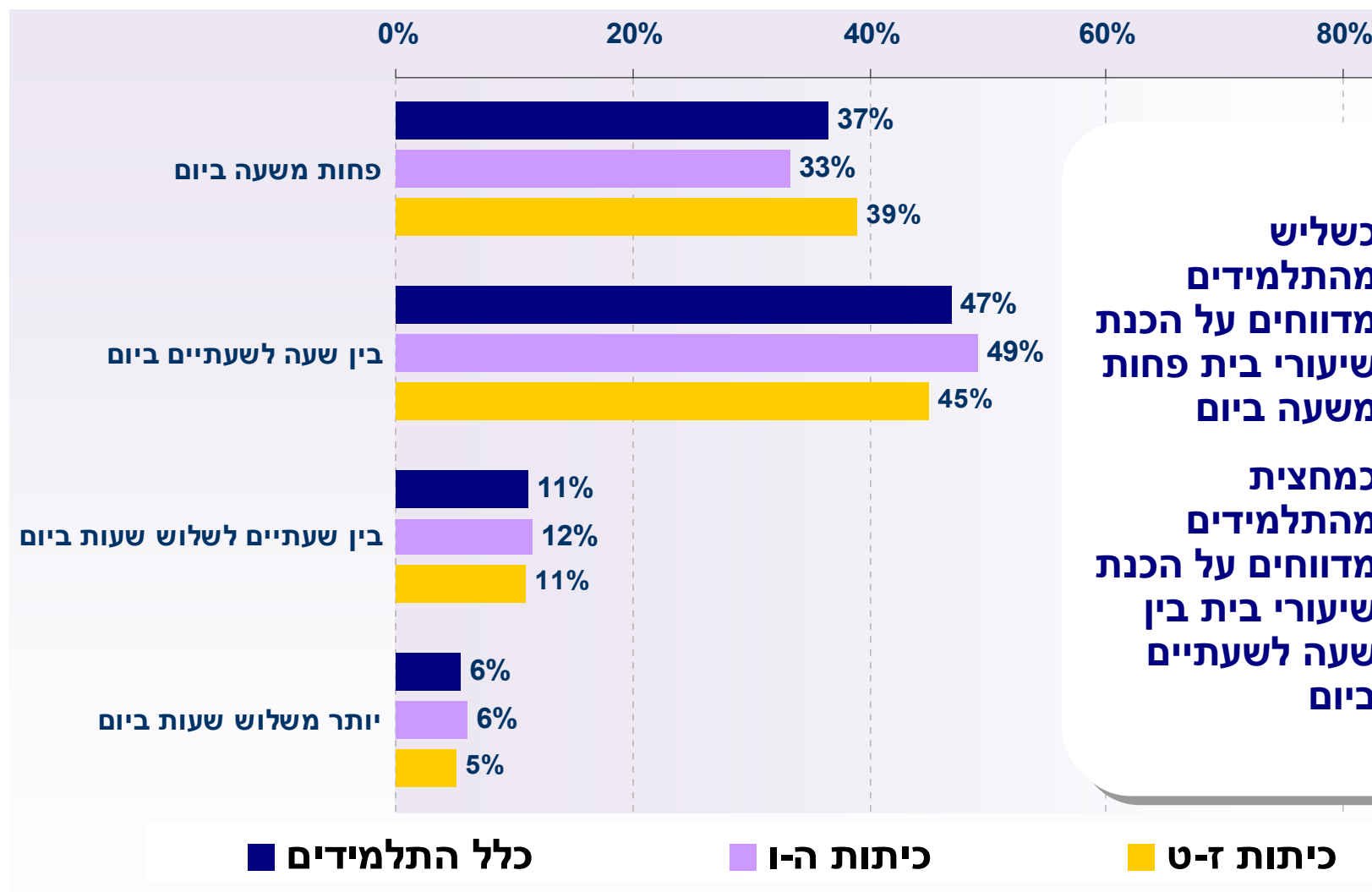
דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 40

• כשליש מהתלמידים מדווחים על הכנת שיעורי בית פחות משעה ביום

• כמחצית מהתלמידים מדווחים על הכנת שיעורי בית בין שעה לשעתיים ביום

קבלת שיעורים פרטיים במקצועות היסוד (לפי דיווחי תלמידים)

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

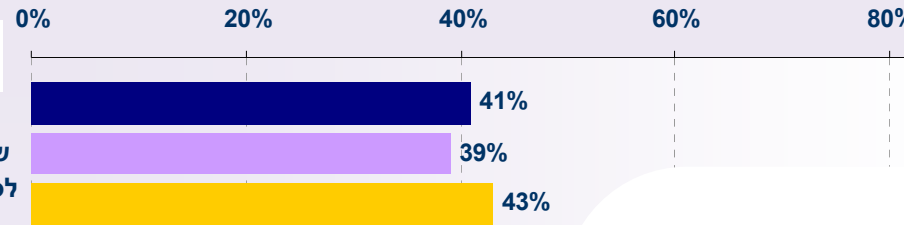

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

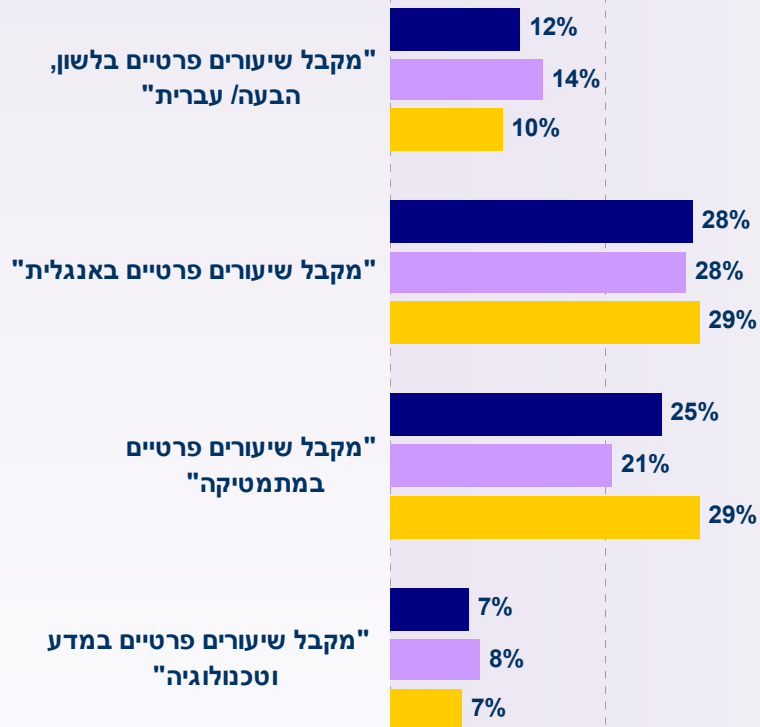
© 2007 # 41

מדד מסכם:

שיעור התלמידים המקבלים שיעורים פרטיים במקצוע אחד לפחות מתוך מקצועות המיצ"ב

פירוט ההיגדים המרכיבים את המדד המסכם:

• כ-40% מהתלמידים דיווחו כי הם לוקחים שיעורים פרטיים במקצוע כלשהו ממקצועות המיצ"ב.

• שני המקצועות הנפוצים ביותר הם אנגלית ומתמטיקה.

• בשכבות הגיל השונות היקף השיעורים הפרטיים דומה, למעט מקצוע המתמטיקה שבו שיעור התלמידים הלוקחים שיעורים פרטיים בשכבות ז'-ט' גבוה במעט בהשוואה לתלמידי ה'-ו'.

■ כלל התלמידים

■ כיתות ה-ו

■ כיתות ז-ט

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 42

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי מורים

שביעות הרצון של המורים מבית הספר

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 43

0% 20% 40% 60% 80% 100%

מדד מסכם:

מדד מסכם: שביעות רצון של המורים מבית הספר

פירוט ההיגדים המרכיבים את המדד המסכם:

"את שבעת רצון מהעבודה בבית הספר"

"את לא חשה שהתעייפת מעבודת ההוראה" *

"את לא חשה שמוטל עליך עומס עבודה כבד מדי" *

"את שבעת רצון מהתנהלות בית הספר"

"בבית הספר עושים פעולות רבות כדי שלתלמידים יהיה נעים לשהות בו"

"בבית הספר עושים פעולות רבות כדי שלמורים יהיה נעים לשהות בו"

- יותר מ-2/3 מהמורים מביעים שביעות רצון כללית מבית הספר.
- הרוב הגדול של המורים שבעי רצון מעבודתם בבית הספר.
- רק כ-1/3 סבורים שהעומס המוטל עליהם אינו כבד מדי.
- מרבית המורים מעריכים בחיוב את התנהלות ביה"ס ומאמציו ביצירת אווירה נעימה לתלמידים ולמורים.

* היגד זה מופיע בשאלון בניסוח שלילי, ונוסח מחדש לצורך הדיווח באופן חיובי כשאר ההיגדים.

סיבות שהמורים מייחסים לחוסר הצלחת תלמידים בלימודים

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 44

- מורים תולים את חוסר ההצלחה של תלמידים בלימודים **בעיקר** בגורמים הקשורים לתלמידים עצמם: חוסר השקעה בלימודים או יכולות נמוכות.

- במידה פחותה מורים תולים את חוסר ההצלחה ברקע של התלמיד: השקעה של ההורים והרקע החברתי-כלכלי.

- מורים כמעט ואינם מייחסים את חוסר ההצלחה למאפיינים הקשורים במורים עצמם או בביה"ס.

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 45

הערות לסיכום

לסיכום

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 46

- **הנתונים שהוצגו לעיל הם ראשוניים.** דוח מלא ייכתב בתקופה הקרובה ויפורסם לציבור באמצעות אתר ראמ"ה
- **הדוחות הבית-ספריים** בהם נתונים ייחודיים לכל בית ספר (ומכילים קרוב ל-80 עמודים) נמצאים עתה בהפקה וישלחו בשבועות הקרובים למנהלים
- **המיצ"ב הפנימי** – מהלך משמעותי שראמ"ה הובילה השנה - זוכה לתגובות חיוביות מבתי הספר, המלמדות שניתן להנהיג שינויים במערכת. הנורמות הארציות יוצגו בקרוב באתר וישרתו את בתי הספר שנבחנו במיצ"ב פנימי
- **קיים איזון עדין** בין שימוש במיצ"ב ככלי שייעודו העיקרי הוא לשרת את ביה"ס לבין ניטור מרכזי של מערכת החינוך. חשוב לשמור על איזון זה.

אמון ואחריות משותפת

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות במיצ"ב

ההישגים במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה פדגוגית

דיווחי תלמידים

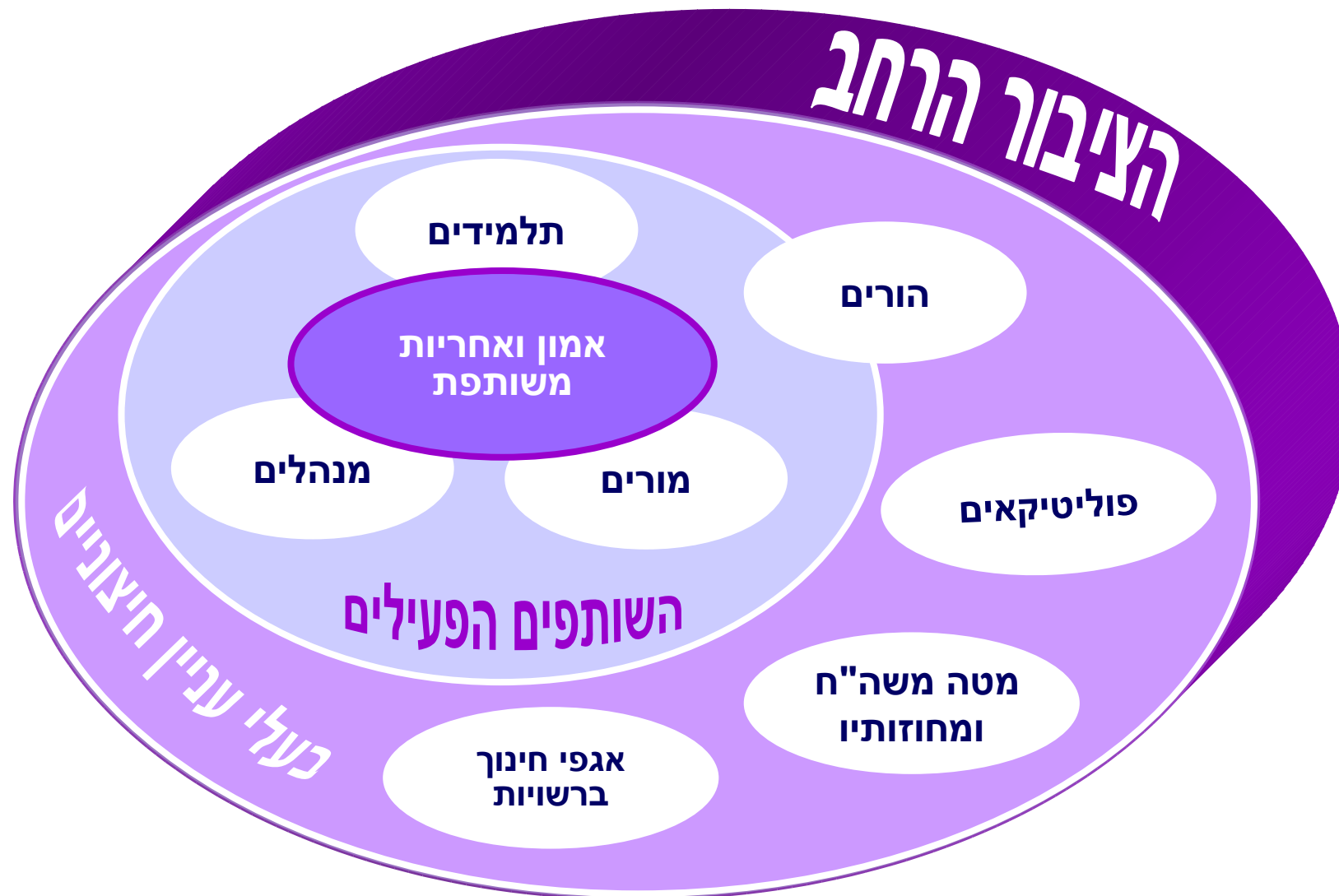
דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך

© 2007 # 47

תודה!

שאלות? הערות?

ראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך
<http://rama.education.gov.il>

מיצ"ב התשס"ז

הקדמה

ההיבחות
במיצ"ב

ההישגים
במיצ"ב

איתור פערים

אקלים וסביבה
פדגוגית

דיווחי תלמידים

דיווחי מורים

הערות לסיכום

רשות ארצית
למדידה
והערכה
בחינוך

© 2007 # 48